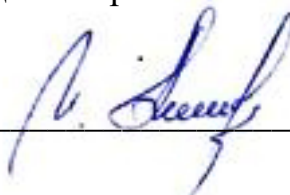

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

«Затверджую»

Завідувач кафедри

садово-паркового та лісового господарства

_____ (Т.І. Мельник)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(СИЛАБУС)

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «ДЕКОРАТИВНІ РОЗСАДНИКИ ТА
НАСІННИЦТВО»

Спеціальність: 206 Садово-паркове господарство
Освітня програма: Садово-паркове господарство
Факультет: Агротехнологій та природокористування

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної практики «Декоративні розсадники та насінництво» для студентів спеціальності 206 Садово-паркове господарство.

Розробники:

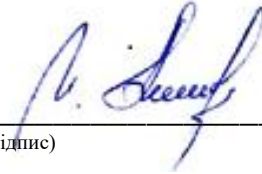
к.б.н., завідувач кафедри
садово-паркового та лісового господарства Мельник Т.І.

ст. викладач кафедри
садово-паркового та лісового господарства Сурган О.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Завідувач кафедри садово-паркового
та лісового господарства _____

(підпис)

(Мельник Т.І.)
(прізвище та ініціали)

© СНАУ, 2020 рік

© Мельник Т.І., Сурган О.В., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 0,4	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство – для 3 курсу		
Модулів – 1	Спеціальність: - 206 Садово-паркове господарство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2020-2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 0 год.		Курс	
Загальна кількість годин для денної форми навчання - 12		3-й	
		Семестр	
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній ступінь: бакалавр		
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - закріплення теоретичних знань студентів у виробничих умовах, набуття і поглиблення практичних вмінь виконання різних видів робіт, пов'язаних з вирощуванням садивного матеріалу деревних рослин та його використанням для створення лісових насаджень, озеленення і створення садів. Місце проходження практики – навчальна лабораторія сучасних технологій вирощування декоративних рослин СНАУ.

Завданням практики передбачено:

- Ознайомити з організаційно-господарським планом розсадника, основами обробітку ґрунту та застосування добрив;
- Навчити вирощувати сіянці в посівному відділенні розсадника;

- Навчити виконувати роботи у шкільному відділенні з вирощування лісових, декоративних і плодкових саджанців;
- Навчити виконувати роботи із садіння лісових культур.
- Ознайомити з організацією та охороною праці в декоративному розсаднику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні теоретичні положення насінництва та розсадництва;
- основи організації лісонасінневої справи та декоративних розсадників;
- загальну агротехніку вирощування садивного матеріалу;
- технологію виробництва різних видів садивного матеріалу деревних порід;
- особливості розмноження і вирощування садивного матеріалу основних деревних культур;

уміти:

- користуватися навчальною, науково-методичною та нормативно-довідковою літературою;
- розрахувати виробничі та допоміжні площі розсадника;
- проводити догляд за садивним матеріалом деревних рослин.

За результатами вивчення дисципліни студент має досягти наступних програмних компетентностей та результатів навчання:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- Навички використання фундаментальних розділів природничих і математичних наук (ЗК 4);
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та до проведення наукових досліджень на відповідному рівні (ЗК 6);
- Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення, розробляти та управляти виробничими проектами (ЗК 8).

Фахові компетентності:

- Базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатація компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт і т. інше) (ФК 1);

- Практичні навички з принципів розмноження та вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства (ФК 2);

- Уміння застосовувати знання екологічних і морфобіологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач (ФК 5).

Програмні результати навчання:

- Здатність демонструвати знання і розуміння фундаментальних наук (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт і т. інше) в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садово-паркового господарства (ПРН 8).

- Здатність кваліфіковано організовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті (ПРН 10).

- Проектування та організація заходів із технології вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту і формування об'єктів садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових вимог (ПРН 12).

3. Програма навчальної практики

МОДУЛЬ 1

1.1. Зберігання і підготовка насіння до посіву.

1.2. Складання схематичного плану організації території деревного розсадника. Інвентаризація сіянців і саджанців.

1.3. Засвоєння практичних навичок робіт із вирощування сіянців.

1.4. Засвоєння практичних навичок виконання робіт у шкільному відділенні з вирощування лісових, декоративних і плодкових саджанців.

1.5. Виконання робіт із садіння лісових культур.

4. Структура навчальної практики

№ п/п	Тема та зміст заняття	Обсяг годин
1	МОДУЛЬ 1	
1.1	Інструктаж з техніки безпеки. Мета і завдання практики. Вимоги до оформлення матеріалів практики. Зберігання і підготовка насіння до посіву. <i>Зміст завдання:</i> ознайомитись з упорядкуванням шишкосушарки, насіннесховища та приміщення для зберігання і стратифікації насіння. Вивчити та описати способи зберігання насіння та особливості стратифікації і підготовки насіння до посіву.	2
1.2	Складання схематичного плану організації території деревного розсадника. <i>Зміст завдання:</i> за допомогою мірної стрічки заміряти розміри виробничих і службових частин розсадника, накреслити схематичний план організації території розсадника (М 1:1000-2000). Визначити площу виробничих і службових частин.	4

	<p>Інвентаризація сіянців і саджанців. <i>Зміст завдання:</i> виконати інвентаризацію сіянців методом діагональних ходів і саджанців методом суцільного обліку. Описати інвентаризацію сіянців методом облікових ділянок та саджанців методом вибіркового обліку.</p>	
1.3	<p>Засвоєння практичних навичок робіт із вирощування сіянців. <i>Зміст завдання:</i> провести передпосівний обробіток ґрунту, опанувати техніку посіву насіння вручну і ручною сівалкою, висіяти насіння листяних і хвойних порід, провести догляди за посівами до появи сходів, здійснити викопування, вибирання і сортування сіянців та їх прикопування на тимчасове зберігання.</p>	2
1.4	<p>Засвоєння практичних навичок виконання робіт у шкільному відділенні з вирощування лісових, декоративних і плодових саджанців. <i>Зміст завдання:</i> оцінити якість передсадивного обробітку ґрунту, підготувати сіянці до садіння, промаркувати площу садіння, здійснити садіння сіянців і здерев'янілих живців у шкільку під меч Колесова та лопату, перевірити якість посадки. Виконати роботи з догляду за надземною частиною саджанців: зрізування щеплених дичок, видалення секатором порослевини, пінцирування бічних пагонів, вирізування пагонів потовщення на кільце, ревізію окулянтів, закладання і формування крони. Провести викопування саджанців, їх сортування і прикопування на тимчасове зберігання.</p>	2
1.5	<p>Виконання робіт із садіння лісових культур. <i>Зміст завдання:</i> підготувати сіянці до садіння під меч Колесова, провести технічне приймання виконаних лісокультурних робіт.</p>	2
	Разом:	12

5. Методи навчання

1. За джерелом знань:

- 1.1. *Словесні:* розповідь, пояснення, інструктаж.
- 1.2. *Наочні:* демонстрація, спостереження.

2. За характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний.*

3. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Репродуктивний.*
- 3.2. *Пояснювально-демонстративний.*

4. Активні методи навчання - екскурсії, заняття на виробництві (в проблемній лабораторії).

6. Методи контролю

В процесі проведення практики поточний контроль здійснюється в наступних формах:

Форми контролю	Терміни контролю
перевірка звіту з практики	в кінці практики
перевірка щоденнику	по ходу та в кінці практики
залік	в кінці практики

Вимоги до звіту

Кожен студент у кінці практики зобов'язаний представити: **звіт з практики**, у якому повинна бути коротко і конкретно описана виконана студентом робота в період практики; який перевіряється, затверджується керівником практики і зберігається на кафедрі. Оформлений на папері формату А4, обсяг 3-5 сторінок друкованого тексту, повинен мати наскрізну нумерацію сторінок, поточні щоденні записи та висновки.

Підведення підсумків практики

Підсумки навчальної практики підводяться у процесі складання студентом заліку керівнику практики.

Студенти, які виконали всі завдання згідно програми практики, оформили відповідно всім вимогам звіт, отримують залік в останній день практики.

Студент, який не виконав програму практики і отримав менш ніж 60 балів при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Результати складання заліку заносяться до екзаменаційної відомості, проставляються у заліковій книжці студента і журналі обліку успішності.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Навчальна практика складається з 1 модуля. За кожний вид контролю студент отримує бальні оцінки, які сумуються в межах модулю і виступатимуть надалі складовою загальної бальної оцінки.

Рейтингова оцінка (РО) модульного контролю складається з:

- РО опанування навичками обстеження об'єктів лісонасінневої бази в натурі - до 15 балів;
- РО опанування практичними навичками переробки лісонасінневої сировини, зберігання і підготовки насіння до посіву - 15 балів;
- РО опанування навичками складання схематичного плану організації території деревного розсадника - до 15 балів;
- РО опанування практичними навичками із вирощування сіянців - 15 балів;
- РО опанування практичними навичками при виконанні робіт у шкільному відділенні з вирощування лісових, декоративних і плодкових саджанців - 15 балів;

- РО опанування практичними навичками при виконанні робіт щодо садіння лісових культур - 15 балів;
- РО оформлення звіту практики - 10 балів.

Підсумкова оцінка визначається шляхом переведення викладачем сумарного модульного балу з дисципліни у традиційну академічну оцінку національної шкали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література

Базова

1. Сурган О.В. Лісові розсадники та насінництво: Методичні вказівки щодо виконання курсового проекту для студентів 3, 1 с.т. курсу спеціальності 205 «Лісове господарство» денної форми навчання / Суми, 2019 рік, 34 ст.
2. Сурган О.В. Лісові розсадники та насінництво: Конспект лекцій / Суми, 2019 рік, 117 ст.
3. Сурган О.В. Лісові розсадники та насінництво. Методичні вказівки для практичних робіт для студентів 3, 1 с.т. курсу спеціальності 205 «Лісове господарство» денної форми навчання / Суми, 2019 рік, 47 ст.
4. Сурган О.В. Лісові розсадники та насінництво. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для студентів 3, 1 с.т. курсу спеціальності 205 «Лісове господарство» денної форми навчання. – Суми: СНАУ, 2019. - 43 с.
5. Лісові культури / Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. - Львів: Камула, 2005. - 608 с.
6. Декоративне розсадництво: підр. / В. М. Маурер, А. П. Пінчук, І. М. Бобошко-Бардин, Ю. І. Косенко. – 2-е вид. стер. – К.: ПрофКнига, 2019. - 296 с.
7. Декоративне розсадництво з основами насінництва: навчальний посібник / В. М. Маурер. – К.: Видавництво, 2006. – 270 с.
8. Декоративне розсадництво: навчальний посібник / В. М. Маурер. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 264 с.

Допоміжна

1. Соколова Т. А. Декоративное растениеводство. Древодводство / Т. А. Соколова. – М.: АСАДЕМА, 2004. – 345 с.

2. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія. Навч. посібник / О. А. Калініченко. – К.: Вища школа, 2003. – 199 с.
3. Логгінов Б. Й., Кальной П. Г., Васильченко П. А. Лісове насіння та деревні розсадники. – К.: Вид-во УАСГН, 1980. – 210 с.
4. Кальной П. Г. Лесной питомник. – Киев, 1977. – 123 с.
5. Справочник по лесосеменному делу. – М.: Лесн. пром-сть, 1978. – 355 с.
6. Бочаров В. С., Никулин Ф. М. Выращивание посадочного материала в механизированных питомниках. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 96 с.
7. Справочник по лесным культурам. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 280 с.
8. Механизация зеленого хозяйства: Справочник /В. А. Зотов, Г. П. Ильин, М. М. Шумков. – М.: Стройиздат, 1985. – 440 с.
9. Establishment of forest plantations with container tree seedlings / St. Petersburg Forest Technical University, Finnish Forest Research Institute. 2014. 44 p.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://e-heritage.ru/> – Електронна бібліотека
3. <http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html> – Електронний фонд наукових публікацій
4. <http://elibrary.ru> – Наукова електронна бібліотека
5. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
6. <http://zakonl.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України
7. <http://dklg.kmu.gov.ua> – Державне агентство лісових ресурсів України
8. http://studopedia.ru/15_67573_osoblivosti-viroshchuvannya-shcheplenogo-sadivnogo-materialu.html – Особливості вирощування щепленого садивного матеріалу
9. https://www.fs.fed.us/rm/pubs_other/rmrs_2010_dumroese_r001.pdf – Forest Nursery Notes Team
10. <https://www.youtube.com/watch?v=xjLvnIJJRj8> – Сучасні технології вирощування плодкових саджанців
11. <https://books.google.com.ua/books?id=0fxQDwAAQBAJ&pg=PA8&lpg=PA8&dq=forest+cultures+of+green+zones+%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0&source=bl&ots=hXA0mpxXcu&sig=zguk0mmZcJqVBkrTnCuWPXk1ieY&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwiTwOLQwO7bAhVGjiwKHZoZCHgQ6AEILDAB#v=onepage&q&f=false> – Cecil C. Konijnendijk. The Forest and the City: The Cultural Landscape of Urban Woodland

ДОДАТОК 1

Результати навчання за освітнім компонентом та їх зв'язок з програмними результатами навчання

Результати навчання за ОК: після закінчення вивчення освітнього компонента (дисципліни) студент буде здатен:	Програмні результати навчання на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		
	ПРН8	ПРН10	ПРН12
ДРН 1. Знати основні теоретичні положення насінництва та розсадництва.	*		*
ДРН 2. Знати основи організації лісонасінневої справи та лісових розсадників.	*		*
ДРН 3. Знати загальну агротехніку вирощування садивного матеріалу.		*	
ДРН 4. Знати технологію виробництва різних видів садивного матеріалу деревних порід.		*	
ДРН 5. Розуміти особливості розмноження і вирощування садивного матеріалу основних деревних культур.	*	*	
ДРН 6. Користуватися навчальною, науково-методичною та нормативно- довідковою літературою.			
ДРН 7. Вміти розрахувати виробничі та допоміжні площі розсадника.			*
ДРН 8. Вміти проводити догляд за садивним матеріалом деревних рослин.		*	